

Nr 140. Folkethingets Forhandlinger.
 2217. 2den. Deb. af Lov, som fastlegger Omgang til Selvendom.
 jeg en Modstander af, og jeg vilde derfor have udfalt mig yderligere derimod, hvis jeg havde anseet det for nødvendigt. Den ærede Forslagsstiller faaer jo imidlertid ikke den Glæde, som han antydede, at han vilde faae, hvis dette Forslag vilde hjælpe Regjeringen til, at Loven gik lettere igjennem, og jeg skal derfor blot udtale det Haab, at man vil forkaeste dette Forslag. Man maa blandt andet huske paa, at efter 1861 er der allerede gaaet 9 af de 20 Aar, og at der derfor er en heel Deel Gaarde, som ere solgte siden 1861, og som altsaa vilde komme ind under denne Bestemmelse. Den Garanti, som skulde findes mod Inddragning af Bønderjord under Hovedgaarde, der, at de to Ministerier skulde komme til at staae som to Parter mod hinanden, anseer jeg for slet Intet at have at betyde. Jeg synes i det Hele, at naar man ser tilbage til, hvorledes Lovgivningen om Sammenlægning har været brugt, og naar man tillige betænker, hvorledes den efter Udsagn, som vi have hørt fra en Indenrigsminister, kan bruges, saa forekommer det mig, at der dertil aldeles ingen Garanti ligger, og nogle af de Ulykker, vi have her i Landet med Hensyn til Fæstejorden, ligge jo netop deri, at man har havt Godsøiere eller Godsforvaltere til tillige at være Statsforvaltere. Det er en af de Grunde, som man bestemt kan paavise have ledet Betragtningen af Fæstevæsenet ind i det uheldige Spor for Befolkningen, hvorpaa det er kommet ind, og jeg veed ikke, hvorfor man skulde antage, at i Fremtiden Godsøiere, der maatte blive Ministre, skulde være anderledes flabte end de Godsøiere, der i sin Tid brugte Lovene om Fæstejorden, som de have gjort. Jeg seer altsaa aldeles ingen Garanti i en saadan Villie fra Finansministerens Side mod Indenrigsministerens Brug af denne Bevillingsmyndighed. Lad os derfor, da Forslaget ikke mere har Interesse for den ærede Forslagsstiller, seer jo for, jo hellere lat faae det ud af Veiden.

48de Møde. Ordentlig Samling, 1869-70.
 2218. Omgang til Selvendom.
Scavenius. Det lykkes mig ikke at faa et Svar af den ærede Indenrigsminister. Den ærede Minister underrettede Thinget om, hvad det ganske sikkert vidste, at han ikke er tilfreds med dette Forslag alene, idet han først og fremmest holder paa, at de 20 Aar, som ere blevne staaende i § 1, skulle udstemmes; men dette er jo kun den ene Side af Sagen, nemlig den Side, hvorigjennem man opnaaer, at Godsøierne kunne antages at faae fuldständig Erstatning ved offentlig Auction. Her er der derimod et andet Spørgsmaal paa Bane, som Regjeringen ogsaa har lagt meget stærkt Vægt paa ved Sagens 1ste Behandling, nemlig at der skulde aabnes en Mulighed for, at man kunde faae større Frihed over al Jord her i Landet. Hvorvidt Regjeringen vil være tilfredsstillet med at faae denne Frihed udsat i 20 Aar, eller hvorvidt den virkelig skulde ville absolut fordre, at denne Frihed skulde indtræde strax, det er egentlig det, som det vilde interessere mig og vistnok ogsaa andre ærede Medlemmer særdeles at faae oplyst. Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) angreb Forslaget meget stærkt, nærmest fra hans Standpunkt, som er det: strax Frihed for al Jord, og han meente da, hvad jeg ogsaa mener, at dette Forslag ganske naturligt frembringer en ikke ringe Indskrænkning i den nuværende Brug af Bevillingsmyndigheden. Men naar han tilføiede, at Vedtagelsen af dette Forslag vilde nødvendiggjøre en heel ny chineesisk Lovgivning foruden den, vi allerede have, kan jeg ikke følge ham; Vedtagelsen af dette Forslag vilde, hvis det blev Lov, bertimod medføre, at man slet ikke vilde behøve nogen ny Lovgivning med Hensyn til Sammenlægningen af Jord. Det vilde staae enhver Mand fritt for at tilkjøbe sig den Frihed, som han nu maa bede Ministeren om.
Solstein. Jeg vil kun føie et Par Ord til, hvad jeg for sagde med Hensyn til de af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds.